

Streszczenie

Rozprawy doktorskiej ks. mgra lic. Adama Ciapki pt. *Wpływ budowy kościołów na integrację wspólnot parafialnych w diecezji bielsko-żywieckiej. Kościoły poświęcone i konsekrowane w latach 1992-2000 r.*

Poza rodziną podstawowym miejscem zaangażowania apostolskiego ludzi ochrzczonych jest parafia, stanowi ona zasadniczą strukturę duszpasterstwa. Jest ona niejako umiejscowieniem Kościoła, a poniekąd samym Kościołem „...zamieszkującym pośród swych synów i córek” (KL 42). Dla normalnego swojego funkcjonowania każda parafia potrzebuje odpowiedniej infrastruktury. Najważniejszym jej elementem jest kościół parafialny, który jest centralnym ośrodkiem jej życia religijnego.

Jan Paweł II, kierując się troską pasterską o dobro Kościoła w naszym kraju, bullą *Totus Tuus Poloniae Populus* z dnia 25 marca 1992 roku, dokonał reorganizacji diecezji i prowincji kościelnych. W wyniku zawartych w bulli decyzji powstało trzynaście nowych diecezji w tym diecezja bielsko-żywiecka. Na pierwszego rządcę nowo utworzonej diecezji Ojciec Święty Jan Paweł II mianował ks. Tadeusza Rakoczego, dotychczasowego pracownika Sekretariatu Stanu w Watykanie.

Wśród wielu zadań, jakie podejmował biskup Tadeusz Rakoczy, znajdowała się troska o budowę nowych świątyń. Troska ta stała się podstawą do podjęcia tematu niniejszej rozprawy doktorskiej. Podjęte w niej teoretyczne rozważania, dotyczące szeroko rozumianej definicji parafii, powiązane ściśle z zagadnieniem budowy kościoła materialnego, jako miejsca kultu, wpływającego na proces integracji wiernych, tworzą podwaliny pod praktyczną część niniejszego studium. Dzieje się tak dlatego, ponieważ rozstrzygnięcie kwestii zależności pomiędzy budową świątyni, a integracją społeczności parafialnych, podejmujących się tego dzieła, będzie opierało się w tym wypadku na konkretnych badaniach, przeprowadzonych w tych parafiach z obszaru diecezji bielsko-żywieckiej, w których powstały na początku jej działalności nowe kościoły, a całe dzieło zostało zwieńczone ich konsekracją lub poświęceniem.

Dla przedstawienia podjętego zagadnienia przeprowadzono badania ankietowe w wybranych parafiach diecezji bielsko-żywieckiej, w których odbyło się poświęcenie lub konsekracja kościoła w przekroju czasowym od 25.III 1992 r. (utworzenie diecezji) do 31.XII 2000 r. (zakończenie roku jubileuszowego w Kościele). Nasza próbka badawcza obejmuje 42

parafie, albowiem właśnie tyle kościołów parafialnych, w interesującym nas przekroju czasowym, zostało poświęconych lub konsekrowanych na całym obszarze diecezji bielskożywieckiej. W 12 przypadkach mamy do czynienia ze starszymi świątyniami, których wcześniej - z różnych względów - nie konsekrowano.

Oprócz przeprowadzonych badań ankietowych intencją autora było przeprowadzenie kwerendy dokumentów i publikacji opisujących to zagadnienie. Chodziło bowiem o zapoznanie się z dorobkiem naukowym dotyczącym tego duszpasterskiego zagadnienia. Materiałem badawczym jest tu więc zestaw tekstów uwzględniony w bibliografii. Materiały te w szczególny sposób nadają się do przebadania przy zastosowaniu metody historyczno-porównawczej, metody analizy treści oraz metody syntezy.

Tematyka ta w niniejszym opracowaniu została przedstawiona w pięciu rozdziałach. Pierwszy rozdział ukazuje rys historyczny powstawania starszych kościołów, które były w tym okresie konsekrowane. W drugim rozdziale podjęto zagadnienie socjologicznego wymiaru badanych parafii, w trzecim przedstawiono okoliczności związane z budową nowych świątyń. W kolejnym przedstawiono osobisty wkład wiernych w dzieło budowy kościołów, a w ostatnim podjęto zagadnienie wpływu życia liturgicznego realizowanego w nowych świątyniach na życie religijne i integrację wspólnot parafialnych.

5. III 2024 r.

Bs. Adam Ciapka